KURJER WARSZAWSKI

D. 18. Grudnia.
SOBOTA.
ROK 1830.

№ 339.

WSPOMNIENIA.
Ustanowienie Biskupstwa Wileńskie: 1389.

Onegdaj i wczoraj Pułki wszelkiej broni wychodziły z *Warszawy*. Lud z obywatelskiem uczuciem żegnał woiowników, nadzieię ojczyzny.— Mieszkańcy *Warszawy* wszelkich stanów pracuią nad wzniesieniem okopów na *Pradze*. —Sądy rozpoczęły swe czynności.—Pułkownik *Hauke* wyiechał na powrot do *Petersburga*.

Odebrawszy od JW. *Kuszla* Dowódcy *Krakusów i Strzelców Podlaskich*, polecenie przyjmowania i zapisywania ochotników chcących bronić kraiu; oświadczam, że mieszkanie moie iest na Krakow: Przed: w domu niegdyś Wasilewskich obok Dobroczynności, gdzie od godzi: 11 zrana dnia każdego do wieczora zastać mnie można, w celu zapisania się i odebrania karty drożnej. Młodzi Połacy! Bracia! Przyiaciele! w których sercu mimo silnej wrogów przemocy, mimo chytrych zdrajców zmowy nie wygasła ojców cnota, a odwieczny Mściciel niewinnych przygotował chwile zemsty, pomnijcie że na ostrzu naszej stali, na ilości i trafności kul naszych, na iedności, męztwie, na wodzy i błogosławieństwie Nieba dzisiaj wolność, całość praw naszych i losy zawisły. W kim tylko krew Polaka płynie, łączmy się pod znaki Wodza! liczbę i męstwo obrońców pomnażajmy, pogardzajmy kosztownością! Niech dłoń silna poucza się dziś wprawnie sięgać wzdradliwe nieprzyiacioł serce. A gdy godzinę walki krwawej odgłos trąb nam zapowie, powtórzy świat w zadziwieniu to co niegdyś wyrzekł „przykim prawość, Bóg i męztwo, przytym laur i zwycięztwo.“

Zyg: Ed: *Gordaszewski*.

Byłem świadkiem iak Obywatelka mieszkaiąca przy ulicy Sto Krzyzkiej wyprawiła 2ch synów swoich do wojska, starszy ma lat 18, młodszy 16. Jakby *Spartanka*; przypasywała im szable i rzekła „w Was cała moia pociecha, kocham was z całem uczuciem macierzyńskiej miłości, ale bądźcie pewni że w ten czas tylko zasłużycie na tę miłość, gdy się ozdobicie chwałą walczących Polaków w świętej sprawie tak długo uciskanej a teraz odradzaiącej się Ojczyzny; przyłożycie się do ocalenia *Polski*, chlubić się będę żem iest waszą Matką; a gdyby Opatrzność przeznaczyła że siedziby nasze w gruzy zamienione zostaną, skonam pod rozwalinami, bo żyć bym iuż nie mogła! Spieszcie drodzy Synowie na pole chwały, błogosławię was! L.

Otrzymałem wczoraj wiadomość z *Litwy Rossyjskiej*, niezawodną; iż korpusowi Litewskiemu, czyli pułkom w Guberni Wileńskiej konsystuiącym, ładunki ostre odebrene zostały. Zkąd się okazuie iż rząd Rossyjski żadnego w tych pułkach niepokłada zaufania,— J.D.K.

Dyktator mianował P. Jozefata *Ostrowskiego*, zastępcą Sekretarza Jeneralnego w Kommissji Rządowej Sprawiedliwości.

Nim Komitet trudniący się przejrzeniem papierów Aientów Policji tajnej objaśni Publiczność o skutku poruczonej sobie czynności, którą od chwili zawiązania swego nagle się zajmuie, ma za powinność donieść w celu zniweczenia podanej do różnych pism perjodycznych wiadomości, iakoby w Królestwie Pols: było *Szpiegów* 5000, a w samej Warszawie

900, iż w tej właśnie chwili znalazł księgę sposobem alfabetycznym ułożoną, a u Aienta Policji *Szleia* zabraną, w której po przerachowaniu znajduie się podobna iak wyżej liczba osób zamieszczonych, lecz księga ta nosi na samym początku następuiący napis: „Skorowidz Alfabetyczny Członków honorowych J. C. K. M. Urzędników Cywilnych i Duchownych Królestwa Polskiego na r. 1826.” A gdy w tej księdze zamieszczone są Damy honorowe, ztąd poszło iż osoby które miały sposobność przeglądania papierów u Aientów Policji tajnej zabranych nim one opieczętowane i Komitetowi oddane zostały, nieczytaiąc powyższego napisu tejże księgi, wzięły ią za listę Szpiegów i z niej fałszywe wieści o różnych osobach rozsiewały. — w Warszawie d. Grudnia 1830, o godz: 7 wieczorem. — *Cieszkowski* za Prezesa.

Wyszedł z druku rozdział pierwszy *Katechizmu Politycznego dla użytku Sejmuiących Stanów*, traktuiący o Sejmie i o Dyktatorze. Wychodzić będzie nadal rozdziałami, sprzedaie się we wszystkich Księgarniach i w Biórze informacyjnem, nie po zł. 1 iak mylnie umieszczono na exemplarzach, lecz po gr. 10.

Rycinę wyobrażaiącą *Officera Gwardji Narodowej*, oraz *Gwardyste Narodo:* ubranych podług rozkazu, nabyć można w Handlu J.L. *Wemmera* na Krakowskiem Przedmieściu; exemp: zł. 2.

Podpisany ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność, że w fabryce swoiej na Krakowskiem Przedmieściu pod Nr 415 ma do przedania Pierścienie złote z *godłami wolności*, na pamiątkę dnia 29 Listopada r. b. ze wszech miar miłego sercu Polaka, wypracowane.

E. Kelch.

Obrona najdroższej Ojczyzny, powołała w szeregi woiowników, wszystkich dymissjonowanych żołnierzy. Ciągle iestem świadkiem iak ci wyhartowani w boiu Rycerze, spieszą się opuszczaiąc najmilsze istoty żonę i dzieci bez wsparcia bez pomocy, zaciągnąć się pod rozwinięte wolności i swobod Polskich sztandary. Największa część tych walecznych, utrzymywała pracą rąk swoich liczne rodziny, które teraz opiekuńczego mężów i ojców pozbawione ramienia, na nędzę na niedostatek wystawionemi być mogą. Kiedy spręžysty Rząd zaięty iest wyłącznie dopięciem wielkiego narodowego celu, nie należy nam przepominać o tej koniecznej, o tej uświęconej w narodzie naszym cnocie, niesienia wsparcia nieszczęśliwym. Szanowny w tej mierze przykład przedstawia przeszłość. Kiedy za czasów dawnej Polski obywatele z orężem w ręku odpierali grożących Ojczyźnie wrogów, wyznaczeni w każdej ziemi i powiecie Wojscy większy i mniejszy nieśli pomoc pozostałym małżonkom i dzieciom woiowników. W czasie kampanji Austrjackiej pozostałe małżonki i dzieci opuszczaiących Warszawę Rycerzy znalazły tu stosowne utrzymanie i wsparcie. W latach 1812 i 1813 składki hojne na lazarety i ieńców woiennych dowiodły ile Polak obok męstwa dobroczynnym być umie. Do was więc Szanowne Rady Obywatelskie należy obmyśleć stosowne środki, aby te małżonki, te dzieci opuszczone w sprawie narodu, w narodzie znalazły opiekę. Wyznaczcie w tym celu zacnych, z gorliwości znanych obywateli, niech stosowne zbiorą ofiary i zadosyć uczynią tej Swiętej ludzkości potrzebie, temu najdroższemu długowi iaki Ojczyzna względem walecznych iej zaciągnęła obrońców. Już Rada obywatelska Płocka przedsiebierze środki z całą gorliwością, w celu obmyślenia stosownego dla pozostałych małżonek i dzieci, i dla tych którzy w boiu za najdroższą nam Ojczyznę poniosą chwalebne bli-

zny, przytułkiem. Tem śmielej udać się mogę do was mieszkańcy stolicy, znani z gorliwości, znani z uczuć świętych, i miłości ojczyzny i dobroczynności; do ciebie Szanowny Przewodniku miasta! podzieliłeś ze mną prace i starania w najniebezpieczniejszych ojczyzny chwilach. Jedno słowo twoie w szczęśliwej chwili stargania więzów Narodowych, potrafiło pierwszy popęd i wynikły z niego zamęt do karbow iedności i porządku doprowadzić, iedno twoie słowo zdoła wesprzeć i dokonać Obywatelskie życzenie obmyślenia stałego wsparcia dla małżonek i dzieci woiowników, obmyślenia ratunku dla tych którzy w sprawie narodu chwalebne poniosą blizny. Wy wreszcie chwalebne Polki spieszcie nieść pomoc tyle dziś konieczną. Wasz głos zdoła ożywić zapał rycerzy, wasze serce, wasza gorliwość rodzicom ich istnienie zabespieczyć zdoła. Przez was ożywionem zostanie w walecznych rycerzach męztwo, bo będą przekonanemi że drugie połowy ich bytu znajdą w Ojczyźnie tę pomoc którą w ich ramieniu utraciły, że ich żony w was znajdą siostry i opiekunki, ich dzieci drugich rodziców. Naśladujcie matki wasze; one w roku 1794 kopały szańce na Pradze; one w latach 1806, 1809, 1812 i 1813 opatrywały rannych, i miały w swoiej gorliwej pieczy pozbawione przytułku rodziny rycerzy. Tem to iedynie, tyle sercom naszym i uczuciom właściwem zatrudnieniem, przyłożyć się najskuteczniej możecie, do podniesienia ducha, do istnienia i chwały zmartwychwstałej Ojczyzny.— *F. Nakwaski* Se: Kasz:

Z *Suwałk* 8 *Grud:* Dzień dzisiejszy będzie najświetniejszą pamiątką dla Obywteli Woie: Augusto: w tym to dopiero dniu dla odległego położenia od stolicy, a więcej dla tamowanej komunikacji przez pułk Kozacki *Grekowa*, który dzięki Najwyższemu iuż na ziemi naszej nieznajduie się, Obywatele tegoż Woie: dopełniając uroczyście powstanie Narodowe, podali bratnią rękę Rodakom swym, których waleczne czyny w d. 29 i 30 z. m. dziwią Europę zostawią najpiękniejszą kartę w historji Polskiej i uwielbiane będą wiecznie przez ludy świętej wolności. Wszystkie Władze tak cywilne iako i wojskowe będące w tutejszem mieście pod przewodnictwem *Mostowskiego* Prezesa K. W. *Chwaliboga* Prezesa Try: i wielu Obywateli z Woiewództwa przybyłych o godzin: 10 zrana udali się do Kościoła Parafjal: na solenne Nabożeństwo dla podziękowania Przedwiecznemu za szczęśliwe zniszczenie podłych narzędzi dyspotyzmu, na którem tyle ludu oboiej płci, a różnej Religji znajdowało się, iż świątynia Pańska w obecnej chwili za małą było do pomieszczenia onego. Po Nabożeństwie i odśpiewaniu „Ciebie Boga chwalemy" JX. *Budkiewicz* Prałat w kazaniu zastosowanem do okoliczności, wystawił historją waleczności przodków naszych w obronie wolności narodu i zachęcił do poświęcenia zupełnego w sprawie odradzaiącej się na nowo wolności. Po czem Prezes Kommissji przy dobyciu oręża w krótkiej przemowie, lecz pełnej patryotyzmu i uczuć prawdziwego Polaka, wyświecił stan nasz teraźniejszy polityczny, zachęcił do silnego bronienia odzyskanych swobód naszych, kończąc wyrazami: „Niech żyie wolność! niech żyie Dyktator! waleczny Chłopicki" w tej chwili tysiące głosów powtórzyły też okrzyki. Wieczorem miasto całe oświecono, całą noc przy wystrzałach z ręcznej broni, pieśni patryotyczne i okrzyki radośne „Niech żyie wolność! niech żyie ojczyzna!" słyszeć się zewsząd dawały.

JJPP. *Dobrzyńscy* (Ojciec i Syn) Rodacy nasi dadzą w przyszły Poniedziałek w Tea-

trze Naro: Koncert Wokalny i Instrumentalny który miał być ieszcze wykonany przed chwalebnem naszem powstaniem. W dzisiejszym stanie naszej ukochanej ojczyzny, JPP. Dobrzyńscy maiąc na celu iedynie Jej dobro, odstępuią własnych korzyści i cały dochód z tego Koncertu przeznaczaią na *umundurowanie* nowo-zaciągniętych do wojska. Okoliczności owczesne niedozwalały nawet w muzyce wyrazić tych uczuć któremi serce ich było przejęte. Teraz gdy wszystko tchnie najczystszym zapałem, JP. Jg. F. Dobrzyński (Syn) korzystaiąc z tej chwili pożądanej, napisał nową Kantatę z tematów narodowych to iest Marsza X. Józefa i nieśmiertelnego Mazurka Dąbrowskiego na cześć *Walecznych obrońców Ojczyzny*, która rozpocznie i zakończy Koncert. Spodziewać się należy, że Szan: Publi: wesprze ślachetne usiłowania Rodaków, licznem zgromadzeniem się ten wieczor zaszczycić. Biletów wszystkich dostać można w kassie Teatru Narodowego. Osoby które wzięły bilety poprzednio na ten Koncert, a niezaspokoiły, raczą się zgłosić pod Nr 329 na Nowem Mieście i oświadczyć czy ich życzeniem będzie zatrzymać te bilety lub nie. Jg. F. *Dobrzyński.*

DONIESIENIA.

POKOJ od frontu z Przedpokoiem na pierwszem piętrze umeblowany w najlepszym guście pod Nr 610 w Rynku Nowego Miasta iest do wynaięcia przez czas SEJMU. Dalsza informacja u Krassuskiej Kapitanowej tamże.

Wżny Kozłowski Podpułkownik teraźniejszej Jazdy Ułanów, który w rejteradzie r. 1813 komenderował Pułkiem 17 Jazdy, raczy pobyt swój w Warszawie swego mieszkania Numer przesłać pod Nr 125 ulica Piekarska do Gospodarza domu.

Ktoby sobie życzył wynaiąć POKOJ dosyć wygodny na przeciw Zamku na pierwszem piętrze od frontu; z Meblami i wszelkiemi wygodami, raczy się zgłosić w tejże Kamienicy pod Nr 28.

Kto ma WIOSKĘ zagospodarowaną z Łąkami, Lasem, lub Borem w dobrem położeniu, po tej stronie Wisły od Warszawy nie daleko leżącą, chociażby ta długiem Towarzystwa Kredytowego była obciążoną a zechcę zaciągnąć Summy od 25, do 30 Tysięcy na zastaw, zaś kto ma Dzierżawę Dóbr za Narwią od Pułtuska z tej strony chociażby na 30,000 złp: dochodu rocznego lub mniej, niech się raczy zgłosić pod Nr 1070 przy ulicy Królewskiej w podwórzu po lewej stronie do Krawca Bobeckiego, gdzie zasięgnie wiadomość z kim wchodzić może.

Obywatelka mieszkaiąca w Warszawie przy ulicy Sto Krzyzkiej w domu Nr 1334, nabywszy przed kilkunastu dniami LIST ZASTAWNY na złp: 5,000 od przeieżdżaiącego obywatela przez Miasto Warszawę, i doznaiąc w użyciu iego na teraz trudności, prosi tego Obywatela, iako sobie nieznanego, przez niniejsze pismo, aby Numer tego listu (ieśli mu wiadomy) nadesłać iej raczył, lub wskazał skądby go posiadał. Pokłada ona ufność w charakterze obywatelskim sprzedaiącego, że iej tej przysługi odmówić nie zechce. Proszony iest także Starozakonny który temu Obywatelowi wskazał do niej drogę, aby o nazwisku lub mieszkaniu iego chciał ią uwiadomić.

Postanowiliśmy kilkadziesiąt tuzinów OSTROG z nowego srebra sprzedawać parę po zł! 6 gr: 15, (za cenę stałą) które to stare lub nieco używane odkupniemy po zł: 4. Te ostrogi są stęplowane H. et Comp: 2 młotki Nr VI. Oprócz tego wyrabiamy iak dotąd, ostrogi kute po zł: 8 parę, polecamy także ŁYŻECZKI do Kawy tuzin od 18 do 24 zł:, Łyżki stołowe tuzin 54 do 72 zł:, Nożów i Widelców para od 9 do 12 zł:. Upraszamy iak najmocniej dawać baczność na nasze stęple fabryczne, ponieważ w pewnych miejscach dostrzeżono posrebrzany mosiądz, który był fałszywie sprzedawany za nowe srebro. — *Henniger et Comp:* Fabryka Nowego Srebra na Krakowskiem Przedmieściu Nr 389 na przeciw Saskiego Placu.

Cztery POKOIE Przedpokoj, Kuchnia, Piwnica, Wozownia, Stajnia, Góra, Drwalnia, na pierwszem piętrze do naięcia od Nowego Roku pod Nr 1030 przy ulicy Grzybowskiej.

Na pierwszem piętrze 3 POKOIE z Kuchnią, Spiżarnią, Piwnicą, Górą, Drwalnią, Wozownią, Stajnią, od Nowego Roku do wynaięcia gdzie Kąpiele Żelazne.

TEATR NARODOWY. Jutro wznowiona Narodowa Opera *Król Łokietek.*